

ADVIES VAN DE RAAD
van 17 februari 2005
over het geactualiseerde convergentieprogramma van Denemarken, 2004-2010
(2005/C 136/02)

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap,

Gelet op Verordening (EG) nr. 1466/97 van de Raad van 7 juli 1997 over versterking van het toezicht op begrotingssituaties en het toezicht op en de coördinatie van het economisch beleid ⁽¹⁾, en met name op artikel 9, lid 3,

Gelet op de aanbeveling van de Commissie,

Na raadpleging van het Economisch en Financieel Comité,

HEEFT HET VOLGENDE ADVIES UITGEBRACHT:

- (1) Op 17 februari 2005 heeft de Raad het geactualiseerde convergentieprogramma van Denemarken voor de periode 2004 tot en met 2010 besproken. Het programma voldoet volledig aan de eisen van de „gedragscode voor de inhoud en de vorm van stabiliteits- en convergentieprogramma's”.
- (2) Het macro-economische scenario dat aan het programma ten grondslag ligt, gaat uit van een reële BBP-groei die aantrekt van 2,2 % in 2004 tot 2,5 % in 2005, en in de periode 2006-2010 gemiddeld 1,7 % bedraagt. Op grond van de momenteel beschikbare informatie mogen de groeiprognozes van het scenario betrekkelijk voorzichtig worden genoemd. De in het programma gehanteerde inflatieverwachtingen lijken realistisch.
- (3) Het begrotingskader voor de middellange termijn omvat het streven om het jaarlijkse overheidsoverschot tot 2010 binnen een band van gemiddeld 1,5 tot 2,5 % van het BBP te houden, en met ingang van 2005 de reële jaarlijkse groei van de overheidsconsumptie tot 0,5 % te beperken; de beheersing van de uitgaven wordt versterkt door middel van een zogeheten belastingstop. De subsector van de centrale overheid en het pensioenstelsel zullen in de programmaperiode naar verwachting stabiele overschotten vertonen. Van de lagere overheden wordt verwacht dat zij hun begroting sluitend maken, zoals wettelijk is bepaald. In het geactualiseerde programma wordt het overschot geraamd op 1,2 % van het BBP in 2004, 2,0 % in 2005 en 1,6 % in 2006. In 2010 komt het overschot uit op 2,0 % van het BBP. Zowel de uitgaven- als de ontvangstenquote geeft over de prognoseperiode een geleidelijk dalende trend te zien. Gecorrigeerd voor het volgens de gebruikelijke methode geschatte conjunctuureffect, vertoont de begroting over de gehele prognoseperiode een batig saldo. De doelstellingen voor het overheidsoverschot verschillen nauwelijks van die in het geactualiseerde programma 2003. Wat de eerstkomende jaren betreft, zijn de verschillen het gevolg van herziene prognoses van de BBP-groei en van de effecten van recente beleidsmaatregelen, zoals het pakket fiscale maatregelen van maart 2004 waarmee het startschot is gegeven voor de uitvoering van de in 2003 aangenomen belastinghervorming. Vanaf 2007 zijn de overschotten lichtjes lager geraamd dan in de vorige actualisering, wegens een herziening van de demografische vooruitzichten met een neerwaartse bijstelling van de begrotingsbehoeften voor de lange termijn als gevolg. In het algemeen bevestigt de huidige actualisering dus de in de vorige versie uitgestippelde strategie, bij een vergelijkbaar macro-economisch scenario.

⁽¹⁾ PB L 209 van 2.8.1997, blz. 1.

- (4) De risico's voor de in het programma vervatte begrotingsprognoses zijn redelijk in balans: de resultaten kunnen in de eerste jaren van de programmaperiode zelfs enigszins gunstiger uitvallen dan voorspeld. Denemarken laat nu al enige jaren overschotten op de overheidsbegroting optekenen. Dat was ook het geval in 2003, toen het overschot 1,0 % van het BBP bedroeg, ondanks een BBP-groei van slechts 0,5 %. Hogere olieprijs dan die waarvan in de actualisering is uitgegaan, zouden eveneens in een betere toestand van de overheidsfinanciën kunnen resulteren, gelet op het feit dat Denemarken in geringe mate netto-uitvoerder van aardolie is. De BBP-groei in de komende jaren, die grotendeels op de binnenlandse vraag zal steunen, moet tevens zorgen voor duurzame ontvangsten en zodoende een gunstige ontwikkeling van de openbare financiën in de hand werken. Risico's die de prognoses op middellange termijn neerwaarts kunnen beïnvloeden, zijn bijvoorbeeld het onvermogen om de uitgaven van de overheid, met name op de lagere niveaus, gelijke tred te laten houden met de vooropgestelde groei, of om de werkgelegenheidsdoelstellingen voor de middellange termijn te verwezenlijken.
- (5) Rekening houdende met deze risicobeoordeling, is de in de programma's uitgestippelde begrotingsstrategie toereikend om gedurende de gehele periode een begrotingssituatie te handhaven die op middellange termijn „vrijwel in evenwicht is of een overschot vertoont”, zoals het stabiliteits- en groeipact voorschrijft. Zij verschaft ook een voldoende grote veiligheidsmarge om het hoofd te kunnen bieden aan normale conjunctuurfluctuaties zonder de referentiewaarde van het tekort, te weten 3 % van het BBP, te overschrijden.
- (6) De brutoschuldquote bedroeg in 2003 44,70 % van het BBP en zal volgens de prognose van het geactualiseerde programma in 2010 tot 28,75 % zijn teruggebracht. De belangrijkste bijdragen tot de vermindering van de schuldquote worden geleverd door positieve primaire saldi en de nominale BBP-groei.
- (7) Denemarken lijkt in een betrekkelijk gunstige positie te verkeren wat betreft de lange-termijnvooruitzichten voor houdbare openbare financiën, ondanks de vergrijzing en de daarmee gepaard gaande aanzienlijke begrotingslasten. De in het programma geschetste begrotingsstrategie, die hoofdzakelijk op verdere schuldsolidatie door middel van ononderbroken begrotingsoverschotten is gebaseerd, moet op termijn leiden tot houdbare openbare financiën. Het continu in bedwang houden van de uitgaven en terzelfder tijd aanzienlijk doen groeien van de werkgelegenheid — de andere pijler van de strategie — is evenwel geen sinecure.
- (8) Het economisch beleid dat uit het geactualiseerde programma naar voren komt, is grotendeels in overeenstemming met de landspecifieke aanbevelingen op het gebied van de openbare financiën die in de globale richtsnoeren voor het economisch beleid zijn gedaan.

Vergelijking tussen de belangrijkste macro-economische en budgettaire prognoses

		2004	2005	2006	2007	2010
Reëel BBP (Verandering in %)	CP nov. 2004	2,2	2,5	1,3	1,9	1,8
	COM okt. 2004	2,3	2,4	2,0	n.b.	n.b.
	CP nov. 2003	2,3	2,2	1,9	1,7	1,7
HICP-inflatie (%)	CP nov. 2004	1,2	1,7	1,6	1,7	1,6
	COM okt. 2004	1,1	1,9	1,6	n.b.	n.b.
	CP nov. 2003	1,8	1,7	1,7	1,7	1,7
Overheidssaldo (in % van het BBP)	CP nov. 2004	1,2	2,0	1,6	1,7	2,0
	COM okt. 2004 ⁽²⁾	2,0	2,6	2,8	n.b.	n.b.
	CP nov. 2003	1,3	1,8	1,9	2,1	2,1

		2004	2005	2006	2007	2010
Primair saldo (in % van het BBP)	CP nov. 2004 ⁽³⁾	4,3	4,8	4,5	4,6	4,4
	COM okt. 2004	4,4	4,9	4,9	n.b.	n.b.
	CP nov. 2003	2,3	2,7	2,6	2,3	2,3
Conjunctuurgezuiverd saldo (in % van het BBP)	CP nov. 2004 ⁽¹⁾	1,7	2,0	2,0	2,0	2,3
	COM okt. 2004	2,6	2,9	3,0	n.b.	n.b.
	CP nov. 2003 ⁽¹⁾	1,1	1,5	1,7	1,9	2,1
Bruto overheidsschuld (in % van het BBP)	CP nov. 2004	42,3	39,4	37,4	35,3	28,8
	COM okt. 2004	41,5	37,5	34,2	n.b.	n.b.
	CP nov. 2003	41,2	38,7	36,4	27,5	27,5

Noten:

⁽¹⁾ Berekeningen van de diensten van de Commissie op basis van de in het programma voorkomende informatie.

⁽²⁾ In de BTP-kennisgeving van september 2004 heeft Denemarken gegevens over het overheidssaldo en de brutoschuld verstrekt waarbij het ATP-fonds niet tot de overheidssector werd gerekend, wat het overheidsoverschot met circa 1 procentpunt BBP verminderde. Op grond daarvan is het ATP-overschot ook in de najaarsprognoses 2004 van de diensten van de Commissie niet meegerekend. In de onderhavige evaluatie zijn de cijfers van de diensten van de Commissie voor het overheidssaldo en de brutoschuld herberekend inclusief het ATP-fonds, zoals ook in de actualisering van het programma het geval is. Als gevolg daarvan zijn de cijfers van de Commissie voor overheidssaldo en overheidsschuld verschillend van die welke in de najaarsprognoses werden vermeld.

⁽³⁾ Het geactualiseerde programma bevat de primaire saldi zonder de netto rente-uitgaven, en niet zonder de bruto rente-uitgaven zoals gebruikelijk is; de in deze tabel vermelde primaire saldi zijn exclusief de bruto rente-uitgaven.

Bronnen:

Geactualiseerd Convergentieprogramma (CP) van november 2003 en november 2004; economische najaarsprognoses 2004 van de diensten van de Commissie (COM; zie noot 2 hierboven); berekeningen van de diensten van de Commissie.